

Українсько-голландський спільний проект щодо розробки плану консолідації земельних та водних ресурсів

6 березня 2009 року в приміщенні Держкомзему України відбувся Другий національний семінар на тему: «Консолідація земельних та водних ресурсів України».

Від Мінагрополітики України в семінарі взяв участь заступник директора Департаменту – начальник відділу врегулювання земельних і майнових відносин, к.е.н., інженер-земдемпорядник - Ковалів Олександр Іванович.

Протягом 2007-2009 років виконувався українсько-голландський спільний проект щодо розробки плану консолідації земельних та водних ресурсів двох пілотних територій Волинської області.

Хенк Моен – керівник проекту хоче продовжувати впроваджувати інші проекти в Україні. Наші також прагнуть бути причетними до чужих грошей.

Вважаю, що в Україні різних пілотних проектів вже виконано багато... і, напевне, потрібно ще більше..., але за умов нашої активної діяльності - в першу чергу..., і лише - в національних інтересах.

Нагадаю, що після проголошення незалежності України, через відсутність інтересу в розвитку самостійної молодшої держави та чіткого й однозначного бачення багатьма керівними політиками перспектив і шляхів розвитку України, її територій та аграрного сектора економіки, було розпочато руйнування усталених землеволодінь і землекористувань. Про будь-яке впровадження заходів з відновлення агролісоландшафтів і оздоровлення довкілля мови не велось... і поки що не ведеться...

Адже, ще в 1984-1985 роках на Прикарпатті (в той час - 1980-1992 я управляв землями Івано-Франківської області) розгорнув землевпорядні роботи з відродження природних ландшафтів на водозборах (від елементарних до басейнів малих річок), починаючи від наукового обґрунтування, проектних розробок та створення в натурі елементів ґрунтоводоохоронних інженерно-біологічних комплексів (ГІБКів). В цій справі соратником і організатором наукового супроводження був, на той час, кандидат агрономічних наук - Приходько Микола Миколайович.

На жаль, після проголошення незалежності України, земельна та аграрна реформи не супроводжувались комплексом робіт із Державного землеустрою як основного інструменту державного управління, регулювання і реалізації таких реформ. Тому й не здійснювались першочергові й узгоджені заходи з комплексного раціонального природокористування (включаючи земельні, водні, рекреаційні та інші природні ресурси, природозаповідні, охоронні, екзогенні та інші території), не формувались ґрунтоводоохоронні інженерно-біологічні комплекси і мінімально неподільні ділянки (поля) за їх функціональним призначенням, де б одночасно накладалися на таку основу межі науково-обґрунтованих землекористувань, їх внутрігосподарська організація угідь і споруд тощо. Такі заходи забезпечували б також умови раціонального господарювання та комплексного водорегулювання й охорони ґрунтів та водних джерел.

Внаслідок інших непродуманих дій (поряд з поділом понад 26 млн. га. угідь на 7 млн. кусочків (паїв) землі), під видом категорії земель сільськогосподарського призначення розпайовано біля 7 млн. гектарів деградованих і непридатних земель для сільськогосподарського виробництва, можливо оптимальних для будівництва, добування корисних копалин, розширення населених пунктів, заліснення, відновлення природних воищ і боліт, заповідних, охоронних та інших об'єктів.

Проблемними залишаються також питання використання розпайованих засолених, еродованих, посушливих та перезволожених земель, земель під багаторічними насадженнями, меліоративними і водорегудуючими системами тощо.

Тому, без вирішення цих та інших наявних проблем в процесі комплексного землеустрою на всіх територіях і на всіх рівнях, пропонований вільний ринок землі, на що наголошують «реформатори» та проста (за участю земельних іпотечних банків) консолідація земельних і водних угідь, аж ніяк не буде сприяти виправленню допущених помилок та зловживань. Також, окремі заходи з консолідації штучно утворених меж земельних паїв (земель сільсько-господарського призначення) та підпорядкованих природним властивостям водних ресурсів, у вільних ринкових умовах, - не можуть бути адекватними до вимог природи і не зможуть забезпечити бажаного.

На такі особливості і вимоги було наголошено в короткому моєму підсумовуючому виступі.

При цьому висловив сподівання і надію на активну участь заступника голови Держкомзему України, д.е.н., фахового

інженера-земдевпорядника - Третяка А.М. щодо реалізації комплексного Державного землеустрою та землевпорядкування одночасно всіх сільських територій держави, проекти яких також включатимуть вирішення завдань консолідації земельних і водних ресурсів на кожній території зокрема.